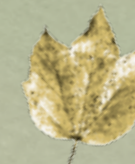

Heempark

's-Hertogenbosch Zuid

Op de eerste werkmiddag zijn we weer verder gegaan met **paden verbreden** en grote **brandnetets verwijderen**. Ook langs de bloemenweide. Op de plaats waar eerder brandnetels zijn afgemaaid hebben we 25 kilo kalk gestrooid. We zijn benieuwd of het daar volgend jaar wat minder is met de brandnetelgroei. Natuurlijk doen we dat niet overal in het park omdat sommige kruiden niet zo kalkminnend zijn.

We kregen bezoek van een Amerikaan die alles wilde weten over ons park en speciaal over hoe we het onderhoud managen. Joop vertelde hem daar het een en ander over en Rob heeft hem daarna rondgeleid. Hij schreef voor de andere vrijwilligers daar een

VINGERHOEDSKRUID

verslag over:
*"Voor onze middagpauze meldde zich een gast/bezoeker uit de Verenigde Staten in ons heemtuinpark. Zijn naam: **Keenan Porter**, student aan de SUNY (State University of New York). Om zijn studie "Landscape Architecture aan het College of Environmental Studies and Forestry van SUNY af te ronden doet*

Keenan onderzoek in Nederland: hij maakt een vergelijkende studie van de Nederlandse heemparken. Hij had al eerder een aantal andere parken bezocht waaronder Amstelveen en Gouda. Onze bezoeker was voornamelijk geïnteresseerd in hoe het park gerund werd, en of we een actief beleid hadden om diversiteit te bevorderen.

De aanwezige vrijwilligers in de pauze, Tryntsje, Tineke, Nico, Joop, Ruud, Rein en Rob beantwoordden een rits van vragen en gaven suggesties (Nico maakte Keenan bv attent op het bijzondere Hooidonk arboretum in Den Dungen). Na de pauze voor onze container gaf Rob hem een rondleiding in ons park. Keenan gaf aan dat hij onder de indruk was van het "resultaat van het beleid van het management en ons werk" (mooi

*divers park) van zo'n relatief kleine groep vrijwilligers. Ook merkte hij een Amerikaanse vogelkers (ook wel bospest genaamd; of *prunus serotina*) op, vlak bij de ingang. Dit is een exotische invasieve soort: wees hiervoor op de hoede!! Niet inheems dus. Trots maakte Rein hem opmerkzaam op onze collectie gaspeldoorn (gorse) en trosglitkruid (truss fireweed; beschermde soort!). Op de blauwe knoop (*succisa pratensis*) moeten we zuinig zijn. Keenan bedankte iedereen voor de gast-*

vrijheid en vele leermomenten die hij mocht beleven."

Joop heeft hem daarna nog het jaarverslag gestuurd dat we ieder jaar naar de gemeente sturen om hen op de hoogte te stellen wat we hebben gedaan. Daar was hij blij mee en we verwachten van hem nog een pak vragen.

En weer zijn we verder gegaan met **Braam** en ook **jonge Esdoorn verwijderen** langs het bospad, gelukkig was iedereen er zodat het lekker opschoot. Nico en Sjef zijn begonnen met de inrichting achter in de container. Er is daar een houten rek waar van alles zomaar ingelegd was en naast het rek een dode hoek waar ook allerlei rommel neer was gezet. Ze hebben het rek verlengd

en alles netjes een plaatsje gegeven. Ze zijn er zelfs een extra middag voor teruggekomen om het af te maken. Petje af!

Het bestuur heeft weer voor de eerste keer binnen **vergaderd**, nu bij Tryntsje. We hadden ruimte genoeg zodat we ook afstand konden houden. Er is besloten ons aan te melden bij de Vrijwilligers Academie073 die allerlei activiteiten organiseert voor vrijwilligers en aan talentontwikkeling doet. Jan en Tryntsje gaan zich verder informeren. De bestaande plattegrond van het park is verouderd en zal worden aangepast.

Het **bezoek aan onze website** wordt bijge-

houden door Tineke en de laatste 3 maanden is onze website 467 bezocht, op Facebook hebben we 250 volgers een mooi resultaat, vinden wij.

Het gedeelte aan de zijde van het loopbruggetje bij de vijver zal dit jaar niet gemaaid worden. We willen dit laten verruigen en zien hoe het zich daar gaat ontwikkelen. Ons park

is tenslotte geen stadspark. Aan het eind van het jaar zal er voor alle vrijwilligers een bijeenkomst zijn in de Foyer van het St.Janslyceum. Daar kunnen we onder het genot van koffie en een drankje eens bijpraten over de ideeën die er leven onder de vrijwilligers wat betreft de gang van zaken en de toekomst.

Op 15 september heeft Joop de **gerepareerde balkmaaier** opgehaald in Erp. Het bleek dat tijdens het maaien een petfles tussen de messen was gekomen en het plastic was gaan smelten. Daardoor liepen de messen vast. Dat is verholpen en de machine loopt nu als een zonnetje. Nico ging er direct mee aan de slag en de hele bloemenweide van de Eik tot de Meidoorn is afgemaaid. Ook werd de begroeiing langs het pad rechts van de vijver afgemaaid, dan kan straks de machine om de vijver schoon te maken er goed bij. Rein, Tryntsje, Ruud Sjef en Joop hebben het maaisel direct bij elkaar geharkt en afgevoerd. De kikkers die in het gras verbleven zijn alle kanten op gevluht. We hadden ook behoefte aan een kantensnijder om de paden netjes te houden. Omdat we niet de jongste meer zijn moeten we gebruik maken van hulpmiddelen om het werk te vergemakkelijken. Toevallig had BJC tools waar de balkmaaier vandaan komt nog een goede occasion staan voor een nette prijs. Die

heeft Joop ook maar meegenomen.

Woensdag 22 september is Nico aan de slag gegaan met de nieuwe kantensnijder. De machine werkte prima alleen spatten er steentjes op die in je gezicht kwamen. Dat werd opgelost door Rein die nog een corona spatscherm thuis had liggen. Zo is er een flink stuk pad verbreed als je bij de ingang linksaf gaat. Al het maaisel langs de vijver werd ook opgeruimd en is er een Braam verwijderd waar nieuwe aanplant staat, we wilden wel eens zien of het aangeslagen was, en dat was het !

Woensdag 29 september had het geregend en er zou nog meer komen. Rein en Joop waren toch aanwezig voor als er per ongeluk toch iemand kwam. Er kwam inderdaad verder niemand dus hebben ze een rondje gelopen om vast te stellen welke werkzaamheden de prioriteit hebben in de toekomst. Dat moet ook regelmatig gebeuren. Er is een bordje op het toegangshek van ons park bevestigd met een QR code door Fit-tair.. Tineke heeft uitgezocht wat dat betekent: we horen bij de 5 mooiste plekjes van Den Bosch ! Vijf makers en ontwerpers vertellen hun verhaal als je die code scant. Daar zijn we natuurlijk wel een beetje trots op !!!

Besluitenlijst vergadering Heempark 6-9-2021

- Banden aanhalen met IVN (Jan)
- Lidmaatschap Vrijwilligersacademie 073, Jan en Tryntsje maken afspraak met Kaat de Waale. Wat is de meerwaarde voor het Heempark.
- Deelname van medewerkers van het Heempark aan cursussen van VWA 073 en IVN worden vergoed.
- Bijeenkomst einde jaar /algemene vergadering houden als het kan in de foyer van het Sint Janslyceum , Joop zoekt contact met Mw. Lurling. (punt volgende vergadering).

- Voorlopig stoppen met verspreiden van kalk, eerst effect afwachten van de behandelde proefvlakken, aangeven op platte grond heemtuin.
- Bramen verwijderen op de meest kwetsbare plekken.
- Maaien langs de vijver, deel aan de bosrand bij de loopbrug dit jaar niet maaien, aangeven op platte grond. Heide heuvel maaien als blauwe knoop is uitgebloeid.
- Kantenaar eventueel aanschaffen als het zin heeft, eerst uitzoeken (Jan, Joop).
- Afspraak maken met Gert Jan van Oorsouw voor verwijderen van riet uit de vijver en het deels omploegen van de bloemenweide, tussen de meidoorn en de eik, aangeven op platte grond. Plannen in oktober (Joop); Joop heeft al een verzoek gedaan.
- Nieuwe platte grond van Heemtuin op aanwijzing van Jan, Joop en Rein aanpassen Tineke.
- Inspectie naar plekken waar ingrijpen nodig is o.a. bij taxus lang pad t.o. eik.
- Lijsten van aangeplante bomen en planten uit het ontwerpplan van de Heemtuin (1960), verder inventariseren van wat er nog is en wat er nu is. (Allen).
- Website bezoekers laatste 3 maanden 467, aantal volgers op facebook 250.
- Verder mogelijke heden onderzoeken voor korte artikelen voor de nieuwsbrief zoals "plant van de maand" o.i.d..
- Heempark onder de aandacht brengen via facebook (Tryntsje). Is al gedaan.
- Volgende vergadering 15 november 2021 bij Joop Van de Nootstraat 3.

Tekst: Joop Neefs
Foto's en layout: Tineke van Wegberg
Reacties: heempark.nieuwsbrief@gmail.com
www.heempark-s-hertogenbosch.nl